

Uunga siunnersuut: Innuttaasut immikkut tamarmik kiassarnermut atukkaminnik taamaallaat akiliisaleqqullugit, Nukissiorfinit kiassarneqartut tamarmik immikkut uuttuutilersorneqarnissaannut Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamanna aallarteqquneqarpoq kingusinnerpaamik ulloq 1. januaari 2017.

(Saqq. Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit)

Siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

Sanaartornermut ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Suliarineqarnerani Ataatsimiititaliap ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Kalistat Lund, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Erik Kirkegaard, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit

UPA 2016-ip nalaani ull. 20. april siullermeerinerup kingorna siunnersuut Ataatsimiititaliap misissorpaa.

Siunnersuutip imaa siunertaalu

Siunnersuuteqartup siunnersuutimigut kissaatigaa, innuttaasut Nukissiorfinit kiassarneqarnermik isumagineqartartut kiassarnermut akiliutitik nammineerlutik siunissami aqussinnaalissagaat, taamaalillutillu aningaasatigut aqutsinertik nammineerlutik annertunerusumik akisussaaffigisinnaalerlugu.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Inatsisartuni suliarinerani siunnersuut ataatsimut isigalugu siamasissumik tapersorsorneqarpoq, attartortummi pingaarnertut tassaapput maanna kiassarnermik annertunerpaamik isumagineqartartut, taamaalillutillu kiassarneqarnermik atuinermi sipaaruteqarnissamut annertunerusumik kaammattuiffigineqarsinnaanerati partiinit ajunngitsutut isumaqarfigineqarpoq.

Naalackersuisunit allannguutissatut siunnersuut

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussipput:

”Nassuiaammik, maanna ataatsimut akiliisitsiviusartuni kiassarnermut immikkut uuttuusersuinissamut pisariaqartitsinermik, aammalu Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni pioreersuni kiassarnermut immikkut uuttuusersuineri teknikkikkut unammilligassanik nassuiaateqarfiusumik suliaqarnissamut Naalakkersuisut pisussaaffilerneqassapput. Nassuiaammi innuttaasut Nukissiorfinnit kiassarneqartut tamarmik kiassarnermut immikkut uuttuusersorneqarnerinut teknikkikkut aaqqiissutissat pitsaanerpaat saqqummiunneqassapput. Kiisalu nassuiaammi Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni tamani kiassarnermut immikkut uuttuusersuineri aningaasaqarnermut sunniutissat isummerfigineqassapput, taamatullu nassuiaammi aningaasalersueriaatsit suut atortariaqarnerisut saqqummiunneqassaaq. Nassuiaat 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnermi agguaanneqassaaq.”

Saaffiginnissutit

Inatsisartut ataatsimiinnissaannut piareersarnermut atatillugu ull. 11. april Ataatsimiititaliap Nukissiorfiit ataatsimeeqatigai. Ull. 18. april Ataatsimiititaliaq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mik ataatsimeeqateqarpoq. Ataatsimiinnerni taakkunani Ataatsimiititaliamit kissaateqarneq tunngavigalugu ingerlanneqartuni siunnersuut saqqummiunneqartoq pillugu suliffeqarfiit taakku isummatik immikkut tamarmik ilisimatitsissutigaat.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

2015-imi Ataatsimiititaliap UPA 2015/63-imek suliarineqarnerminut atatillugu tapeeqatigiittarneq kiassarnerlu pillugit apeqqutit sukumiisumik misissorsimavai isummersorfigalugillu, isummersornernilu kiassarnerup akiligassiissutigineqartarnerani ajornartorsiutit assigiinngitsut aamma paasisaqarfigisimavai. Tamanna tunngavigalugu Ataatsimiititaliap nalilerpaa, siunnersuut manna tunngavigalugu Nukissiorfinnit aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit paasisutissanik amerlanerusunik pissarsiniartoqassasoq. Suliffeqarfinnit taakkunanit marluusunit Ataatsimiititaliaq tikilluaqquneqartutut paasisutissinneqarusunnermillu misigisimavoq.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, nalinginnaasumik agguaqatigiissillugu atuisartuusup “pissutsit ajornerpaaneranni” ukiut tallimaanngitsulluunniit ingerlaneranni immikkut uuttuusersuinerit akilersinnaassagaat naatsuutigineqartoq, tamannalu illuatungilerneqanngitsaq.

Ataatsimiititaliap aamma paasivaa, pigisat aalaakkaasut piiarneqartussatut maanna nalunaarutigineqarsimasut siusinnerusukkullu piiarneqartussatut piukkunneqartutut nalilerneqarsimasut, tamannarpiarmi pineqarpoq 2011-imi COWI-p nalunaarusiaa “Ineqarnermut suliassaqarfimmi periusissiat - Pissusiviusunut nalunaarusiaq” saqqummiunneqarmat. Tassunga atatillugu igalaat takuinnarlugit Ataatsimiititaliap

malugisinnaavaa pigisat aalaakkaasut taakku arlallit suli attartortunik inoqartuusut. Taamaattumik inuaqatigiinni aningaasaqarnerup isiginiarnerani Naalackersuisut toqqorterisutullusooq isumaat, tassaasoq Namminersorlutik Oqartussat pigisaani aalaakkaasuni tamani immikkoortitaartumik kiassarnermik uuttuusersuisoqannginissaanik isumaq, taakkunungalu ilanngullugit pigisanut piaagassatut piukkunnarsisunut uuttuusersuinnginnissaq, Ataatsimiititaliap isumaqatigisinnaangilaa. Ineqarfiit pineqartut taakku 2011-mili immikkoortitaarlugit kiassarnermik uuttuusersorneqarsimagaluartuuppata - tassami taamanili piiarneqarnissaannut piukkunnartutut innuttaasunut nalunaarutigineqarsimammata - taava uuttuutit tamakku ineqartunit akilerneqareersimassagaluarpot, sulilu sipaaruteqarsinnaasimassagaluarlutik, allallu piisaarutaannik akiliuteqarnissamat taarsiullugu nammineq sipaaruteqarnermini iluanaarutitik nuannaarutigisinnaagaluarlugit.

Teknikkuk katitigaanerit siunnersuummi pineqartut pillugit Naalackersuisut tunngavilersuutaasa ilai Ataatsimiititaliap misissuinini tunngavigalugit isumaqatigisinnaavai. Akerlinganilli nunami kiassaateqarfiit pilersuinermik ingerlatseqatigiiffimmi suli ataatsimoortinneqarsimannginnerat Ataatsimiititaliap annertunerusumik isumaqatiginartingilaa. Taamaattumik allannguutissatut siunnersuummut Ataatsimiititaliaq ilassummik allannguummillu annikinnerusumik suliaqassaaq.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Siunnersuutip tunngavilersuutitaani aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngornerani aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai allaaserineqassasut Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 1-mi allassimavoq.

Ataatsimiititaliap paasivaa, tamanna naapertorlugu siunnersuutip piviusunngornerani aningaasatigut kingunissai tassani taaneqarsimasut, taamaalillunilu kiassarnermi uuttuutit immikkoortitaartut ikkussorneqarnerat ininik piginnittunit tassalu ineqarnermut immikkoortortanit akilerneqassasut.

Taamaammat siunnersuutip piviusunngornerani aningaasatigut allanik kinguneqassanersoq aamma inuaqatigiinnut kingunissai eqqarsaatigalugit siunnersuut taamaalilluni tulluarnepaajunersoq Ataatsimiititaliap peqqissaartumik isumaliutigisimavaa.

Taamaattumik kiassarnermik uuttuutit immikkoortitaartut siunnersuutigineqartutut ikkussornissaannut akissaajaatit nalinginnaasumik aserfallatsaaliineq pilliutigalugu akilerneqarnissaat tunngavigalugu, siunnersuutip immikkoortua taanna Ataatsimiititaliap tapersersorsinnaangilaa.

Kiassarnermut pissutsit tamarmik nunami pilersuisumut katersortariaqarnerat Ataatsimiititaliap isumaqarfigimmagu, kiassarnermik uuttuutit immikkoortitaartut ikkussornerannut Nukissiorfiit ilaatinneqarsinnaasuugunik, kiisalu aallaqqaammut akissaajaatit aamma Nukissiorfinnit akilerneqarsinnaasuuppata pissusissamisoorlunilu tulluartsuussaaq.

Nukissiorfiit pilersuineramik suliffeqarfittut ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutaasartut naapertorlugit Nunatta Aningaasivianit taarsigassarsisinnaanermik periarfissaqarput, tamannali ineqarnermut immikkoortortanut periarfissaanngilaq. Nukissiorfiit nammineq aningaasaatini atussappagit imaluunniit Nunatta Aningaasivianit taarsigassarsissaguni, kiassarnermik akiligassiissutit aqutugalugit ikkussuinermut akissaajaatinut atuisup nammineq akiliuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, naatsorsuutigineqarporlu nalinginnaasumik agguaqatigiissillugu atuisumut kiassarnermik akiliut malunnaatilimmik annikinnerusussaassasoq.

Pigisat aalaakkaasut ilai kiassarnermik uuttuutunik immikkoortitaartunik ikkussuiffigineqartussat pisortanit pigineqanngillat. Pigisat aalaakkaasut aamma inissiat eqqarsaatigalugit aamma pigisat aalaakkaasut tamakku uuttuutunik immikkoortitaartunik piumasaqaatitaqarfiussapput. Piginnittut peqatigiiffiit atillugu immikkoortitaartumik uuttusersuisinnaanissamut piginnittut peqatigiiffianni namminerisamik piginnittut amerlanerussuteqarsimassapput aamma amerlanerussuteqartut taakku akerliusimassapput, taamaalillunilu marloqiusamik amerlanerussuteqarnissamik piumasaqaateqartoqarpoq.

Ataatsimiititaliap inassutai

Siuliani isummersuutit paasinninnerillu malillugit ataatsimiititaliap isumaqatigiittup allannguutissatut siunnersuut una akuerineqassasoq inassutigaa:

“Naalackersuisut nassuiaasioqquneqarput, tassanilu allaaserineqassapput maannakkut ataatsimoortumik akilersuisitsisoqarfiusuni kiassarnermut immikkoortitaartunik uuttuutunik qanoq ikkussuisoqarsinnaanersoq, kiisalu ininut atuutereersunut kiassarnermut uuttuutit immikkoortitaartut ikkussuunnissaannut teknikikkut unammilligassanut aaqqiissutissat. Nassuiaammi innuttaasut Nukissiorfinnit kiassarneqartut tamarmik kiassarnermut immikkut uuttusersorneqarnerinut aningaasaqarnikkut aamma teknikikkut aaqqiissutissat pitsaanerpaat qulaajarneqassapput.

Nassuiaammi aaqqissuussinermut atillugu Nukissiorfinnut aningaasatigut kingunissai allaaserineqassapput. Kiisalu nassuiaammi ilaassapput qaqugukkut nunami kiassaateqarfiit tamarmik INI A/S-imit, Namminersorlutik Oqartussat ineqarnermut immikkoortuinit, Mittarfeqarfinnit il.il. Nukissiorfinnut tunniunneqarsimanersut.

Kiisalu naggataagut siunnersuut attartornermut peqqussummi allannguinnissamut pisariaqartitsinermik kinguneqassanersoq nassuiaammi nalilerneqassaaq, allannguinnissarlu pisariaqassappat nassuiaammi inassutigineqartut naapertorlugit attartornermut peqqusuttip allannguutissaanik siunnersuusiortoqarluni.

Nassuiaat kingusinnerpaamik 1. januar 2017 agguanneqassaaq.”

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni Ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Anders Olsen, Siulittaasoq

Kalistat Lund,
Siulittaasup tullia

Jens-Erik Kirkegaard

Justus Hansen

Ane Hansen